

DEEL I

1.

in den beginne
was er niks

God
verveeld
het wachten moe
vloekt
het duister
uit elkaar
doet
het gebalde
heel en al
uiteen spatten
en jaagt
de materie
tot in eeuwen der eeuwen
de leegte in

en in de echo
klinkt
een woord
en het woord wordt
wat het zei dat het was
aarde wordt aarde
zee wordt zee
alzo

wordt droog van nat ontdaan

diepte

van hoogte

licht van duister

hemel

hel

uit elkaar gehaald

en God roept

zet

licht bij licht

zon naast maan

dag na nacht

en nacht na dag

neer na op

en af na aan

de chaos

geordend

water loopt

niet meer

waar het zelf wil

maar naar beneden

al stromend

stortend

sijpelend

kolkend

kabbelend

druppelend

miezerend

druilend

al naar gelang

maar

in donkere diepten

spelonken

vulkanen

in helleholen

verscholen

onder een dikke korst

brandt het vuur

in methanische
fosfatische
solferige poelen
gegeseld
door meteorietinslagen
en bliksemschichten
klinken aminozuren
zich in strengen
tot eiwitten
aan elkaar

het regent
wanneer God
zijn adem
over de woeste wateren jaagt

en algauw krielen de oceanen
van protozoën
van klein
maar ook van groter grut
lancetvissen
zakpijpen
waaruit
een longvis
op zoek naar rust
en lebensraum
de pekel
en getijden moe
zich op het land smijt
en naar adem hapt
in dezelfde modderpoel
waaruit
niet veel later
de mens
bij de neus genomen
uit de klei getrokken
en geboetseerd
naar Gods beeld en gelijkenis
zijn longen opentrekt
zijn hart fibrilleert
demarreert
zijn bloed begint te stromen

en het gezeik begint

mama? mama!

onze 2 jongsten

mama!

van omgekeerde steen

naar omgekeerde steen

gelokt

is het nog ver?

neen!

stap voor stap

een berg op

hoever dan?

niet ver!

het leven

van prehistorische monsters

pissebedden

mieren

spinnen

en duizend-en-één

andere geleedpotigen

ik wil niet

ik wil niet naar boven

voor didactische doeleinden verstorend

aaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa!

onze dochter vindt

een scorpioen!

boven

hurkt mijn vrouw

watert

raapt terloops 2 stenen op

één kwartsiet

een versteende plas

één waarop de gefossiliseerde afdruk

van een ammoniet

een inktvis

in een slakkenhuis

kijk hier een belemniet!

een wat?

een donderkeil

het inwendig skelet

van een pijlinktvis...

oh

ooit was dit

de bodem van de zee

2.

's ochtends

toon ik mijn zoon

op internet

hoe de wereld

is ontstaan

en hoe dat leven

soms verstilt

versteent

en hoe dat in zijn werk gaat

met zoekknop

en zoekmachine

graven wij de weetjes op

tot hij

mijn lessen beu

met broer

naar buiten gaat

en ik

rondhangend op het web

stoot op een beeld

bedolven

onder bits en bytes

dat

in mijn brein

gebeiteld zit

een meisje

een kind

na een vulkaanuitbarsting

het afsmelten van een gletsjer

en de daaropvolgende modderstroom

tot aan de nek

in vloeibare klei

Omayra Sanchez?

om haar heen

tv-ploegen

fotografen
die beelden
de wereld insturen
van
hoe zij verdrinkt

die beelden
nu
gefossiliseerd
op internet
in 284.000 items
313 video's
als in een virtueel Lascaux

keer op keer
zie ik
hoe zij
haar benen
geklemd
afgesneden
door een onontwarbare tourniquet
van huisraad en puin
het water
uur na uur
stijgend
tot aan haar lippen
hoe zij bidt
en smeekt
en bang is
hoe ze zingt
en zegt
dat ze niet te laat mag komen
op school
maar dat ze daar niet weggeraakt
hoe ze
voor de camera
via een televisie-uitzending
van de nieuwsdienst
live
in prime time
zegt
hoeveel ze
van haar mama houdt

hoe heel de wereld kijkt
hoe zij
60 uur na de uitbarsting
afscheid neemt
van haar broertje
haar papa
haar mama
die ergens in de hoofdstad
voor een scherm zit
    adios mama
    adios
en vervolgens crepeert
    door uitputting
door gangreen
    door onderkoeling
door inefficiëntie
    door onverschilligheid

net voor haar dood
arriveert een kapotte waterpomp
    na haar dood
18 pompen
in het naburige dorp
haar moeder zegt
    dat het verschrikkelijk is
    maar
    dat ze verder moet

3.

ik trek
van achter mijn bureau
naar buiten

stapvoets
joggend
als een bejaarde
sukkel ik
door het park

beelden
spoken
door mijn hoofd

hitte
houdt de vogels aan de grond
onweer
hangt in de lucht

ik zwem
in zweet
in zwermen vliegen
gedachten
als dazen
niet af te schudden
niet in dit tempo
niet met dit
geërodeerde
verkalkte
vervete hart
dat klopt als gek
nog even
nog even
nog even
en het gebeurt

voor me uit
een distelvlinder
niet meer gezien
sinds ik door de velden liep
en thuis moest zijn
voor het avondeten

onverwachts
komt op mijn pad
een hond
duikt grauwend op
uit struikgewas
ik sta perplex
vlucht dan
voor het zwarte beest
ik loop
ik loop

met bonkend hart
naar open veld
zijn baas
nergens te zien
ik loop
ik loop
mijn hersenpan
gekookt
versmost
mijn ogen puilen
uit hun kas

...
geen hond te zien
verlost
alleen
mijn been
domweg de
wortels hakend
en ik omver
in het hoge gras

boven mij
een brede kruin
een boom
die de zon verbouwt
tot lommerte

blikjes cola
bier
een fles
condooms
het gras vertrapt

hier heeft eva
zich tot adam bekend

dan klieft
de eerste donderslag
mijn kop
mijn hoofd
mijn hersenen

4.

die nacht
mijn hoofd
dat almaar beelden
van Omayra
stapelt
dat almaar zoekt
van hoe zij toch
had kunnen gered

eindelijk uitgeput
net ingeslapen
voel ik plots
zijn aanwezigheid
hoor ik hem
snuiven
zoeken
zijn zware
zwartbehaarde poten
zijn klauwen
tikkend
op het trottoir
hij drentelt heen en weer
op straat

dan legt hij zich
en wacht
tot niks nog beweegt
tot alles
in slaap
verslapt

ik
in mijn bed
versteend
verlamd
wachtend
wetend
het gevellicht
gedoofd

de straatlantaarns uit
zijn vacht
een donkerte
tussen schaduwen

ik hoor
het slot
dat klikt
de deur
die openzwaait
hem
ongehinderd
binnenlaat

hij zoekt
en vindt
weet waar te zijn
zijn wurgend
dood gewicht
op mij
ik zak
ik zink
tonnen water boven mij
de lucht
steeds verder weg
een modderpoel
waar eens mijn huis
mijn benen
geklemd
en afgesneden
door een tourniquet
van puin
het water stijgt
tot aan mijn lippen
ik zeg
dat ik niet weg geraak
ik zak
ik zink
steeds verder weg
de wereld kijkt
hoe ik verdrink

5.

hartslag oké
bloeddruk oké
algemene conditie
kan beter
u bent vermoeid zegt u

nogal

het is druk

niet meer dan anders

maar

mijn ogen

...

ik heb moeite met de veiligheidscode

voor internetbankieren

moeite met de cijfers?

vervelend

mijn bankkaart

al 3 keer geblokkeerd

u wordt ouder

dat wordt een leesbril

denkt u?

waarschijnlijk

bloedonderzoek?

ja

bent u nuchter?

ja

6.

de zomer zomert niet
een duister dek
van wolken
hangt al weken
over de stad
onophoudelijk roffelt
de regen
de jongens bang
met grote ogen
donderslag na donderslag

schuiven ze dicht
tegen ons aan

riolen lopen over
de kelder onder
er is geen houden aan
morgen
moet de schade opgemeten
desnoods een pomp

maar ook die morgen
regent het
geen pomp te vinden
en hozen helpt niet
dus laten we alles
voor wat het is
vertrekken richting zee
het weer zou daar
veel beter zijn
de zon werd daar
voor het laatst gezien
en wordt daar dan
ook terug verwacht
zo wordt gezegd
zo wordt voorspeld

de auto in
de auto in
redde wie zich redden kan
de voorstad uit
een hinderlaag
een fuik van staal
de zee
de zee
allen rijden richting zee

dan gaan plots
de sluizen open
de lucht ziet groen
de regen mitrailleur
het dak
de ruiten raken niet gewist
als voor een zondvloed

valt de regen
nu met bakken uit de hemel
    bouw me een ark
stapvoets rijden wij
door water
met knipperlicht
en mistlamp aan
de weg niet meer te zien
    de wind zwelt aan
    tot een orkaan

en
uit spijt
uit woede
over wat de mens
met zijn schepping doet
zegt God
de borst beklemd

    bouw me een ark
vanwege
zijn onbeschoftheid
zijn hebzucht
zijn zucht naar het kwaad
zijn lust voor het vlees
zegt God

    bouw me een ark
bouw me een ark
een vrachtschip godverdomme
een mammoettanker gelijk
135 lang
22 breed en 13 hoog
geef alle dieren
en uzelf een plaats
met voedsel voor eenieder
en doe dan de deur toe

takken
afval
vliegt in het rond
een boom verspert de weg

ik
roespeteer niet

chicaneer niet
doe gewoon
wat wordt gevraagd
trek mij
met de hele beestenboerderij
in mijn boot terug
trek de deur achter me dicht
en laat de boel verrekken

en onophoudelijk
regen
regen
regen
40 dagen lang
de ark opgetild
hoog
boven de bergen
uitgedragen
en alle vlees
al wat beweegt
wat ademt
mens en dier gelijk
verzuipt
crepeert
wordt van de aarde weggevaagd

wat doen wij hier?
wat doen wij hier?
wij zijn hier heel alleen op weg
de zee
de zee
wij willen naar zee
en glijden
over het water
auto's worden weggespoeld
vrachtwagens
staan langs de kant
de opleggers gekanteld
alleen ik
en de mijnen
met regenjas
en regenscherm
wii weten ons gered

we rijden
onder wolken door
ginder kijk
het regent niet
ginder
de hemel
kijk
een helder stukje lucht

de zon schijnt flauw
vervolgens fris
en werpt dan vrijgevig
licht
het landschap
blinkt van nieuwigheid
uit het niets
een regenboog

we rijden
richting regenboog
en wijzen de jongens
op de kaart
waar die zich precies bevindt
alsof wij weten
wat we doen
alsof wij
heer en meester zijn
over aarde
en hemel
en alle opties daaromtrent

ginder wacht de zee
het strand
maar wij zijn niet gehaast

7.

aan de rand van de zee

staan mijn jongens en ik

of we eens kunnen gaan kijken?

daar

ginder

aan de streep

daar

waar de wereld stopt

aan de overkant

de einder

helemaal waterpas

of we eens kunnen gaan kijken

met een bootje

wat daar is?

de afgrond

denk ik

maar ik zeg:

de wereld stopt niet jongen

die gaat maar door

als gij daar zijt

waar gij naar kijkt

dan is die meet weer opgeschoven

en zo verder

altijd verder

maar waar houdt het op?

het houdt niet op

nooit?

nooit

hoogstens komt ge daar terug uit

daar

waar ge ooit begonnen zijt

ik

stal de picknick uit

mijn dochter ligt

bij het natte goed

languit te sms'en

in de zon

wij
maken een berg
een berg van zand
scheppen wij
uit het natte strand
omhoog
met te kleine schopjes
te kleine handen
bouwen wij
vader
zonen
met man en macht
een fort
versterkt
met aarden wallen
torens
grachten
golfbrekers
muren
van moddermortel
aangedrukt
en aangedamd
klaar
voor de vloed
die komen gaat

als een gek
staat een man
met een schop
te scheppen
een afkalvende berg
in stand te houden
tegen het wassende water in

2 jongens
likken hun waterijs
en kijken
hoe vader
gaandeweg
de strijd verliest
harkend
buiten adem
moe

de armen nu gelaten
de voeten overspoeld
tot slot
zijn nederlaag erkent

aan het eind
van de zee
door niemand opgemerkt
zie ik
half verblind
door het felle licht
blijkbaar als enige
een stip
die bibbert
in de zon

onder de radar
van de kustwacht
door
schuift
ongezien
een bootje
dichterbij

en dan
daarna
op mijn knipperend netvlies
geprojecteerd
snelt
een vloot van zodiacs
voor de zondvloed uit
doemt plots
een hele armada
op
van sloepen
met of zonder spanen
met of zonder zeil
prauwen
kano's
met buitenboord motoren
afgetuigde kotters
vlotten

vaartuigen
verre van boten
niet eens zeewaardig
maar toch
varend
de oversteek wagend
tot de dolrand
beladen
met angst
en hoop
en dromen
in heimwee gedrenkt
foto's van thuis
een vaag adres
een telefoonnummer
van iemand
die het ooit heeft gehaald
nu in het zoute water
uitgelopen

vaders
mannen
ziek
van de zee
van trots verlaten
jonge mannen
nu al oud
vrouwen
met baby's
meisjes
vol van verschrikking
kinderen
zonder zwemvest
zonder jas
zonder boe of bah
alleen hun lijf
hunkerend naar land
want nooit voorheen de zee gezien

honderden waden
de boten gestrand
half zwemmend
laverend

tussen badgasten door
werpen zich
verdorst en uitgehongerd
tussen de ingevette lijven
van verraste zonnekloppers

niet lang daarna
te moe voor verweer
snel en vakkundig
opgepakt
in combi's afgevoerd
de rust hersteld
alsof dit nooit heeft plaatsgevonden

8.

lever oké
nieren oké
volgens het bloedonderzoek
bent u gezond

nee

wat is er dan?

ik weet het niet
iets met mijn ogen
alsof ze er worden uitgedrukt

ik zie dingen
die er niet zijn

...

het zijn beelden die ik
al heb gezien
ze bestaan echt
maar
het vermengt zich
loopt allemaal door elkaar

...

en dingen die er zijn
die ik moet zien
zie ik niet
of minder

...

ik voel me
misselijk
zeeziek
voel constant
het water
de deining
onder mij
goed
dat moeten we dan bekijken

9.

woelmuizen
wemelkonten
waterratten
snelheidsduivels
chocolikkers

2 zonen

suikersnuivers
gameverslaafden
boeven
bandieten

2 jongens

hebben wij

die dollen

duwen

kampen bouwen

van beddengoed

baantjes trekken

in bad

diepzeeduiken

met zeemonsters vechten

tsunami's opwekken

waterhozen simuleren

tot tegen het plafond

de hele badkamer

uitroepen

tot proefstation

van waterwerken

hun hand niet omdraaien

voor fysische vraagstukken
van hoever ze
nog in de pot
kunnen pissen
en hoe die piemel dan
dient gehanteerd?
gerokken
genepen
de eikel
al dan niet ontbloot
of de straal
voor maximaal resultaat
met speciaal effect
zo hoog mogelijk
of juist rakelings
over de bril
dient heen gejaagd

het wateren
bij ons
een olympische discipline
waarin zij uitpakken
met hun mannelijkheid
en van hun vader
als ervaringsdeskundige
advies verwachten

gegeneerd voor de blikken
die onbeschaamd
zijn handel inspecteren
zet die zich
tot hun verbijstering
's morgens bij het plassen
neer

neem
waar ge het meest van houdt
zegt God
uw zoon
en breng hem mij ten offer
op een berg die ik u zal zeggen

en ik bedak mijn ezel

met hout voor het offer
neem mijn zoon
het mes
en ga op weg

en op de derde dag
zie ik de berg
laat de ezel achter
leg het hout
op de rug van mijn zoon
neem het vuur
en neem het mes
en ga zo samen
de berg op

hier is het vuur
en hier het hout
maar waar is het lam?
zegt mijn zoon

gij zijt het lam
mijn zoon

mijn lam
mijn zoon
zijt gij

en ik
bouw de offerplaats
schik het hout
bind mijn zoon
en hef het mes

staat ge op?
nee
waarom niet?
geen zin
ben moe
wanneer moet gij lesgeven?
vandaag niet
waar zijn de jongens?
op school
wanneer komen ze naar huis?

straks
gaan we ze halen?
nu?
ja
neen komaan zeg
straks?
ja straks
oké
waarom nu niet?
waarom nu niet
ze zitten op school?
wat is er?
niks
ja zeg
ja ik weet het niet
ik...
sinds wanneer leest gij de Bijbel?
...
laat me gerust

10.

ik wil slapen
moet slapen
maar kan de slaap niet vatten
barstende hoofdpijn
spleijt mijn hoofd
in clusters
partikels
beelden
beelden
beelden
opdelven
ontcijferen
archiveren

de zwerfkat
gisteren
ondanks haar schurken en miauwen
haar krabbend verzet
nog onbarmhartig
aan de deur gezet

wringt terug
haar kop
haar uitgeteerd karkas
door het openstaande raam
naar binnen
rekt zich
op de vensterbank
en zoekt met tastende poten
op bed haar weg
vlijt zich
spinnend
tegen mijn hoofd
verstart dan
trilt en trekkebeent
krabt stuiptrekkend
mijn huid
mijn hoofd
mijn schedel
open
braakt vervolgens
groene gal
brandend zuur
vreet zich een weg

ik word wakker
ben wakker
het is terug nacht
mijn vrouw naast mij
ademt
slaapt
ik lig te draaien in mijn bed
sta op
en klik op mijn bureau
het scherm aan

op mijn netwerkprofiel
bericht mijn dochter
voor jan en alleman
dat de politie
haar heeft aangehouden
omdat ze rondliep zonder papieren
portefeuille gestolen

verloren
alles kwijt
dus geen identiteit

waarom heeft ze mij dat niet gezegd?
waarom heeft ze mij dat niet durven zeggen?
waarom weet ik weer van niks?
ik klik door naar haar profiel
een van haar vrienden
heeft een filmpje gepost
en zegt
gij hebt geluk gehad

ik zie een jonge vrouw
geboeid aan handen en voeten
te midden van gendarmes
strompelend
in een verlaten gang
van Brussel-Nationaal

in het vliegtuig
tussen 2 gendarmes in
zingt ze
nauwelijks hoorbaar boven de muzak
ze zingt
dus rebelleert
dus
wordt ze
in een houdgreep genomen
over de armleuning geplooid
haar gezicht
in een kussen geperst

3 gendarmes
drukken
hun gewicht
op haar
kijken
lachen
halen
voor de camera
herinneringen op

en drukken
drukken
blijven drukken
als zij zich ontlast
sprenkelen dan
eau de cologne
en drukken
en drukken nog
en drukken zo
een jonge vrouw
een meisje
drukken
iemand's dochter
dood

ik kijk terug
kijk opnieuw
en opnieuw
kan alleen maar kijken
klik en kijk
en klik en kijk
klik dan verder
beelden
beelden
beelden
ik ben op
ben moe
moet slapen
ik moét slapen
ik ga slapen

aan het eind van de startbaan
verbergen zich
2 jongens
in een aardappelveld

enkele seconden
voor de airbus aanzet
verlaten ze
gebukt
op slippers
hun schuilplaats

lopen naar het wiel
kruipen
onder bulderende motoren door
via het landingsgestel
naar binnen

dan schiet het vliegtuig
tegen de wind in
naar voren
tilt zijn neus omhoog
haakt zich los
en klapt
zijn wielen op

in de berging
loeien de motoren
alles davert
meter na meter
wint het vliegtuig
aan hoogte
zakt de temperatuur
stijgt de druk
30 minuten
40.000 voet
– 50° C
in ijle lucht
klampen
2 jongens
woelmuizen
wemelkonten
waterratten
zonen
mijn zonen
zich voor altijd
aan elkaar

op een parking
klimmen wij
aan boord van een container
ganse gezinnen
opeengepakt
ongesloten

mannen
vrouwen
kinderen
op water en brood
afgesloten van de buitenlucht

eerst per vrachtwagen
dan per schip
het waait
het stormt
de golven te hoog
de laadruimte wordt afgesloten
motoren draaien
op volle kracht
het wordt benauwd
de lucht
wordt schaars
paniek breekt uit
kinderen worden door mij gesust
de overtocht duurt veel te lang
4 uur
wordt 8 uur
wordt 9
10
wordt 11
wordt 12 uur

mannen bonken
op de deuren
proberen hingsels
om te plooiën
voor het luchtgat
wordt gevochten
kinderen
bewusteloos
een vrouw
beademt mond op mond
een vader slaat
zijn handen stuk
in mijn armen
sterft een kind
het ademt niet
het ademt niet

ik sla
ik sla
mijn handen stuk
probeer de deur
nog open te breken

11.

kijk

wij dragen in ons
een zoutwatermassa
een kleine oceaan
waarbinnen
onze lichaamscellen
leven en migreren

laten we beginnen bij het begin

het is net
alsof de eerste prehistorische cellen
bij het bouwen
van de eerste complexe organismen
voor alle zekerheid
een stukje
uit de diepte van de oceaan
meebrachten
een stukje van de zee
waar ze hun voedsel vonden
als een soort van survival kit
een camel pack
voor in geval

we hebben dus misschien meer
van een kameel
dan van een aap
en te zien aan het percentage water
dat we met ons meedragen
namelijk 60%
te zeggen

5 emmers water
5 emmers!
hebben we zelfs meer
van een weekdier
een week dier
een pasgeboren baby
dat is voor 75%
voor drie kwart water
9 maanden
rondgezwommen
in een privézwembad
gooi een baby terug
in water
en ge zult zien
dat is een vis

wij zijn verbonden met de oceaan
als communicerende vaten
en wat er met de oceaan gebeurt
gebeurt ook met ons
de zee zit
in elk van ons

kijk hier
een belemniet
of wat er van overblijft
een weekdier
een pijlinktvis
met inwendig skelet
die
net zoals de ammonieten
en de dinosaurussen
is uitgestorven
tijdens de voorlopig
ik zeg wel voorlopig
laatste grote massa-extinctie
op aarde
nu
zo een 66.000.000 jaar geleden
66.000.000!

geen genocide
geen zondvloed

maar door smog
vulkanisch smog
prehistorische luchtvervuiling

men zegt
dat als de mens nu verdwijnt
er over 10.000 jaar
van de menselijke activiteit
geen spoor meer te zien zal zijn

66.000.000!

in de volksmond
wordt zo een belemniet
ook wel
een donderkeil
een donderbeitel
genoemd
mensen geloofden
dat dit
met de bliksem mee
naar beneden werd gekeild
om bijvoorbeeld
met een groter exemplaar dan
een boom
een boom...
te splijten
...
en dat ge dit
eh...
dat ge dit...
als bescherming
voor als het...
onder u ...
onder uw dak
of onder uw kussen
als...
als de bliksem...
... tegen de...
...
excuseer

12.

ik telefoneer mijn dokter
voor een afspraak
dringend zeg ik
hoogdringend

hoogdringend
dus
volgende week

...
ik zoek het zelf wel uit

duizel
duizelig
duizeligheid

gevoel van onstabieliteit
lichthoofdigheid
bij te snel opstaan
bij te hoge
of te lage bloeddruk
bij hoogte-
of dieptevrees
bij aandoening gezichtsvermogen
glaucoom
l.m.d.
leeftijdsgebonden macula degeneratie
sluipende ziekte
kan tot blindheid leiden

oei

druk op oogbal
druk op ogen

hier

heb wel eens druk
op mijn ogen
heb bril gekregen

voor in de auto

oogdruk goed

bloeddruk goed

maar toch die druk

sinds maanden

schele hoofdpijn

héél lastig

heb geen leven meer

ben controle over mijzelf kwijt

zou het dan toch vermoeidheid zijn

heb hetzelfde

wat jij hebt

maar

dan erger

druk op ogen

door

glioblastoma multiforme

een tumor

ter grootte van een_mandarijn

ben niet blij

want word niet oud

oei

druk

dromen

dingen zien

nee

eh

zien

ziener

veel zieners

werden profeten genoemd

want

kregen een openbaring

duidelijke impressie
boodschap
verpakt in symbolen

bespreek uw ervaring
met verstandige medechristenen
vraag de Here Jezus
en de Heilige Geest om inzicht

oké

13.

ik neem een douche
ga op
ga schuil
kruip in de hete waterstraal
ik plas
probeer het van me af te spoelen

druppels duiken
langs het glas
in banen
naar beneden
vermengen zich
vertragen
verdwijnen dan
in stoom

ik hou me vast
aan het doucheraam
de hitte niet te harden
          djeezus fuck'n christ
water drupt
door het plafond
sprinklers
buizen
lopen leeg
uit de vloer stijgt hitte op
mensen

duwen
collega's
duwen
in pak en das
in witte hemden
lijf aan lijf
gevecht om lucht
    djeezus fuck'n christ
het brandt
het brandt
maar ik hou vast
ik laat niet los
ik hou me vast
aan het open raam
109 hoog
sta ik
de toren
een schoorsteen
vol giftige walm
mensen zwaaien met hun hemd
van op mijn richel
zie ik
de stad
aan de overkant
de broedertoren
ooit danste
er een man
door de wolken
door de hemel
over een koord
van hier naar daar
in de gevel onder mij
de krater
waarin hitte woedt
wij branden nu
wij staan in brand
mensen
kijk
een helikopter
redding
binnen handbereik
    djeezus fuck'n christ
iemand springt

de hemel in
klampt zich
alsnog vast
aan lucht
klautert
in de lucht
omhoog
ademt
schreeuwt
in wanhoop
vrij
en valt
en valt
en valt
dan toch
9
8
7
6
5
4
3
2
...

ik hoor u
kreunen
vanuit de badkamer
waar ge
onbeweeglijk
als in kramp
nog altijd
vastgevroren
onder
de stomende douche staat
onbekwaam
de kraan
dicht te draaien
of u
aan de kokende straal
te onttrekken

ik schud u
sleur u
sla u
waardoor ge
verlost
het contact hersteld
dan toch
haperend
in beweging schiet
uw rug
uw schouders
uw armen verbrand
mijn God
blazen
over heel zijn lijf

de ziekenwagen voert ons
door de straten
waar mensen
kniehoog
door het water waden
de regen
nog steeds niet opgehouden

14.

een zwarte verpleger
met vreemd accent
knipoogt
alsof wij bekenden zijn

mijn vrouw
mijn vrouw
waar is mijn vrouw?

in de onderzoeksruimte
op tafel gelegd
kalmeermiddel
pijnstillers
ingespoten

een contrastmiddel
wordt toegediend
het hoofd geklemd
en ingesnoerd
alarm in de hand
koptelefoon
op de oren
op technobeat
de scanner
in

Bach
ik wou Bach
geen beats
ik zwaai

en mijn zwarte vriend
zwaait ook
zwaait terug
en steekt zijn duim omhoog

mijn vrouw
mijn vrouw
waar is mijn vrouw?

dan start
de magnetron
die waterstof
doet trillen
mijn hersens
worden gefileerd
mijn hoofd
in schijfjes geserveerd

in mijn sarcofaag
lig ik
alleen
benauwd
en zie
mijn vrouw?
mijn vrouw!
daar is mijn vrouw
een meisie nog

door de smalle tunnel
kruipt
mijn meisje
mijn liefje
mijn naakte lief

oh mijn god!
ze gaat me kussen
ze kust
mijn lief
kust mij

als ge voor de eerste keer
als ge voor de eerste keer
gaat kussen
als ge voor de eerste keer
kust
pompt uw hart
klopt uw hart
uw hartenklop
uw beat
de beat
de pompende beat
de beat van het leven
ge leeft
ge leeft
oh god
ge leeft
zoals ge nog nooit
nooit tevoren
hebt geleefd
ge spat uit elkaar
ge voelt u
zoals gij u
nog nooit hebt gevoeld
nooit tevoren
in dit leven
deze shit
oh god
ik ga dood
en uw hart staat stil
als ge kust

als ge kust
ademt ge niet meer
vergeet ge te ademen
ademt ge met de ander
met haar mond
met haar lucht
als ge in elkaar
op elkaar
uit en terug in elkaar
lijf aan lijf
schuddend
vibrerend
dansend
samen op één beat
in één grote
omarming
uzelf verliest
uw eigen ik
en opgaat
in al wat u omarmt
u omringt
opgaand
in al wat is

laat het duren
laat het zijn
alstublieft
godallemachtig
laat het duren
tot ik sterf
zo schoon
zo schoon
ik ga dood
dat ik nu dood ga
ik ga nu dood
djeezus

en mijn lief en ik
lopen samen
hand in hand
met honderden
met duizenden
met honderdduizenden

hand in hand
door de straten
van Duisburg
naar de plaats
naar het terrein
naar het festivalterrein
waar
pompende hardcore beats
ons boven de golven
boven de zee
boven de alledaagse shit
zullen uitvullen
waar we allemaal samen
de hartslag van de liefde
zullen voelen
die we zo hebben gemist

laat het duren
laat het zijn
alstublieft
godallemachtig
laat het duren
tot ik sterf
zo schoon
zo schoon
ik ga dood
dat ik nu dood ga
ik ga nu dood
djeezus

en ik sterf
ik zal sterven
God zal mij verhoren
in een zee
zal ik sterven
een zee van mensen
een mensenzee
verdrukt
sta ik daar al
klaar
voor de tunnel
de verdomde tunnel
die mijn dood zal worden

hand in hand
met mijn geliefde
sta ik daar
en ik kan al geen kant meer op
niet voor- of achteruit
ik sterf al
vooreerst van angst
wil roepen
maar ik kan niet
kan niet roepen
roep alleen
in mijn hoofd
de schreeuw
strandt
in mijn borst
en ik hap naar lucht
en bij iedere uitademing
drukken de lijven
mijn longen dichter dicht
en alles wordt stil
alles
wordt stil
want niemand roept
niemand kan nog roepen
niemand
niks
geen ademtocht nog
te horen

en ik zie mijn lief
haar ogen
voor mijn ogen
haar lijf
naast mijn lijf
lijf aan lijf
gewurgd worden
hangend
tussen lijven
tegen mijn lijf
haar lijf
verslappend
zakkend
wegzakkend

vallend
onder mij
vertrapt
en mijn mond roept
probeert te roepen
onhoorbaar
roep ik mijn lief
lip ik mijn lief
ik lip
god wees ons genadig
alstublieft
God heb medelijden
heb medelijden met ons
God alstublieft
erbarm u
ik smeed u
God

maar niemand hoort mij
niemand hoort mij
niemand
hoort mij
niemand

DEEL II

oh mijn god
oh mijn god
oh mijn god
oh mijn god
oh mijn god
oh djeezus fuck'n christ
al die arme mensen

1.

we zitten samen
voor het eerst
sinds
het nieuws

nieuws
dat mij verbijstert
en ook u
natuurlijk
omdat het u aanbelangt
maar ook mij

opnieuw
boort een vliegtuig zich
in een toren
pleegt nu
een aanslag
op uw lijf
daar
waar het u
het hardst
kan treffen
in uw wezen
wordt gij geraakt
in het hoofd
geschoten
daar
waar gedachten

rijpen
delen zich
nu onstuitbaar
cellen
tot een tumor
en beknot
het onuitspreekbare woord
plots
uw toekomst
onze toekomst
plooit
een gezwel
zonder pardon
uw
ons perspectief
dicht
verlegt kanker
onze focus
van wat nog komen moet
naar wat is geweest

althans
dat denk ik
dacht ik
maar
ik vergis me
gelukkig
want
gij zijt kwaad
terecht
ik ook
wie niet
ontgoocheld
ja
over het verraad
van uw lijf
dat u nooit voorheen
op generlei manier
ooit
of toch niet zo
in de steek heeft gelaten
zodat ge dit
dus niet

nooit
niemand toch?
in de verste verte niet
hebt zien aankomen
en gij u
nu
ijskoud
in volle vlucht
weet gepakt

2.

kijk naar mij
zegt ge

dat ge een strijdplan hebt
dat ge besloten hebt
geen vogel voor de kat te zijn
dat ge de tijd
die u is vergund
zult oprekken
zover ge kunt
dat ge de laatste druppel
eruit zult persen
God zij verdoemd
om er
van dag tot dag
uur tot uur
van ogenblik tot ogenblik
het beste van te maken

geen moment
zult gij
onverlet laten
om samen met
mij
en uw kinderen
in de eerste plaats
uw kinderen
het leven ten volle
te leven

ge zult dus
zo zegt ge
orde op zaken stellen
zodat ge
als uw tijd gekomen is
ordentelijk
en vrij
het leven kunt laten
maar tot dan
en geen seconde eerder
wilt gij
bevrijd van ballast
uw gevecht vechten

3.

de kinderen
hoe moet dat dan?
hoe moet gij hen
dát ooit zeggen?

papa hoeveel kansen hebt ge
hoe bedoelt ge?
hoeveel kansen
?
hoeveel levens?
maar één
en als ge 6 gooit?
maar één
één?
één
en dan?
dan niks
niks?
nee niks

4.

wij gaan trouwen
zegt ge
ge steekt een sigaar op

blaast dan
onze ringen
in de lucht
ge licht

dat het tijd wordt
lang genoeg getalmd
dat ge nu
een goede reden hebt

trouwen
wij
wie had dat gedacht

nood breekt wet
ge licht
het doet me deugd
of ik wel wil trouwen?
ja
natuurlijk
nooit gedacht
dat ge dat ooit zoudt doen

trouwen
voor de wet
een wilsbeschikking
geregeld bij de notaris
voilà
liefde overwint alles
en anders kanker wel

5.

ik
sta er schoon op
voor de trouwerij
feestelijk
verliefd
zeggen ze
gespannen
toch wel

ja
gij ook
ge ziet er goed uit
in uw kostuum
speciaal
met uw tulband
uw ali baba baard
met uw meer dan veertig rovers
in fanfare
door de stad
achter de rookpluim aan
van uw sigaar

gij met uw schatten
voorop
uw zonen
uw dochter
en uw toekomstige
arm in arm
met uw weduwe
en wezen
tot in het stadhuis
waar ge op uw plichten
wordt gewezen
in goede dagen
en in kwade
waarop uw moeder
barst en breekt
in niet te stuiten snikken
en gij
met haar
naar buiten gaat
en ik
met burgemeester en gevolg
achterblijf
als waart gij al vertrokken

in de stilte
achter deuren
horen wij
uw stem
en tot besluit
het getoeter

van uw moeder
waarop de jongste
in een lachstuip
schie
zijn broer
zijn zus
de zaal aansteekt
en iedere toeter
van uw moeder
zich ontlaadt
en verderzet
in klaterend gelach

6.

de speeches
uitgesproken
het feestgedruis
verstomd
het afscheid
genomen
de zegen
gegeven
gekregen
omarmd
gekust
op de schouder
geklopt
gefluisterd
geweend
gestunteld
getroost
en uitgewuifd
de tafels geruimd
de zaal gekuist
iedereen
naar huis
en wij
alleen

toen ik daarstraks

begon
te spreken
ik keek naar u
en stakte

mijn speech
geeneens 2 zinnen

vrouw
vrouw zegt ge
kijk naar mij
hou mij vast
verleid me
kus me
want als gij mij kust
pompt mijn hart
klopt mijn hart
mijn hartenklop
mijn beat
onze beat
de pompende beat
de beat
van het leven
wij leven
wij leven
oh god
wij leven
zoals wij nog nooit
nooit tevoren
hebben geleefd

7.

cytostatica
antibraak
antinausea
antidiarea
cortisone
chemo
verpleging
verzekering
kuisploeg

ziekenkas

ieder doet zijn werk

dus jij

het uwe

ge geeft terug les

ge doceert

vergadert

met collega's

stelt een jaarplanning op

voert gesprekken

met uw studenten

denkt na

over de toekomst

van de opleiding

als ge niet moet

braken

schijten

scheel ziet

van de koppijn

stuiptrekkend

omvalt

plat valt

van vermoeidheid

gaat ge

verrek

terug

aan de slag

het roken

gedaan

geen goesting meer

geen smaak

maar

thuis

wachten?

op wat?

8.

een mereljong

uit het nest gevallen

wordt begraven

in de tuin

onze zonen
graven in het gazon
een gat
om de beurt
een schep

het gat vervolgens
met vogel gevuld
met aarde gedicht
en aangestampt
een steen erbovenop

lieve vogel rust nu zacht
2 jongens
houden hier de wacht

een tekening
volgt nog
een kaars
wordt beloofd

maar het leven hoeft niet hard te roepen
of de wachters
zijn al weg

9.

we zijn de oceaan overgestoken
vlucht op JFK
shuttle naar Manhattan
in Grand Central
een taxi
richting Battery park

hier kwamen ze toe
de migranten
na weken op zee
zagen ze
zoals wij hier nu
het Vrijheidsbeeld

opdoemen
als een wachter
bij de poort

gij zoudt niet zijn toegelaten
zoals gij er nu uitziet
in quarantaine
of terug naar huis
en wij hier alleen
stel u voor

zelfs nu
vanwege uw baard
en gekleurde muts
op uw kaal beschadigd hoofd
danig ondervraagd
tot ze beseffen
dat ook gij
wordt geterroriseerd

maar nu zijn we samen
zoals ge alleen maar
in den vreemde
op onbekend terrein
samen kunt zijn
als ge alles achter u hebt moeten laten
en alleen elkaar hebt
om u aan vast te houden

ge staart in de verte
maar veel ziet ge niet
zodat wij u moeten zeggen
wat gij zoudt moeten zien

onze dochter wil
gefotografeerd worden
met een eekhoorn
die uit haar hand komt eten
en de jongens
willen er eentje vangen

tenslotte gaan wij richting torens
of wat er nog van over blijft

een kuil in de grond
een bouwput
waar met man en macht
dag en nacht
gewerkt wordt
onze dochter zingt
fris en helder klinkt
haar stem
in de overdekte uitkijkpost

gij wilt maar blijven zitten
samen met de jongens
vol verwondering
over de bedrijvigheid
één reusachtige meccanodoos

ge zegt
dat ge thuis nog dia's hebt
die ge hier ooit
van de torens
hebt gemaakt
liggend
van op de grond
en zo omhoog

uw dochter
plots stil geworden
omarmt u
in tranen
de jongens
verrast
door het verdriet
en dan besef ook ik
waarom gij hier wilt zijn
waarom de oversteek

wij aan de rand van een graf
zijn getuigen
van de verrijzenis

ge sleept
uw been
u zelf voort
valt
ook over woorden

zat
maar niet gedronken

ge ruikt niks
gelukkig
proeft niks
jammer
de druk
op uw ogen
2 vrouwen
voor de prijs van 1
hah

ge volgt
een speciaal dieet
geen vetten
geen suikers

ge zoekt
een ontsnappingsroute
een mogelijkheid
oppert zelfs
alternatieve therapie
hah
het oog van de naald
gevonden op het net

ge biedt u aan
als proefkonijn
niet voor uzelf
maar
voor uw kinderen

ge wilt uw kinderen
zien
uw kinderen
blijven zien

zich zien klaarmaken
om naar school te gaan
naar een optreden
op stap te gaan
met vrienden
om op reis te vertrekken
of op kot
verliefd zien worden
zien thuiskomen
met vuile was
hun eerste lief
hun eerste loon
hun eerste zoon

ge wilt uw kinderen
zien
uw kinderen
blijven zien

al wordt ge nu al
zienderogen
blind

toch ziet ge
dat uw dochter bang is
van u
uit uw buurt blijft
dat u dat pakt
dat ge
uw meisje
uw oogappel
mist
maar dat ge het begrijpt
dat ge weet
wat ze ziet
dat ge van uzelf
schrikt

11.

ge kunt nauwelijks nog bewegen
in een rolstoel

zit ge
scheef
weggezakt
wachtend tot ik
u rechtduw
het kwijl
loopt
uit uw mond
in uw baard
vervolgens
op uw klavier

ik zie
hoe ge uren doet
over een boterham

het wordt moeilijk
onmogelijk
om u te verstaan
wij
die elkaar blindelings
begrepen
maar via computer
via mails
stelt ge de dingen
even helder
als vanouds

dus tikt ge
op uw i-pad
dat ge u zorgen maakt
over hoe het
met de wereld
verder moet

one of these days
this
is all going to be yours
hah
fuck'n hell

en dat ge niet meer vecht
maar plooit

zoals het riet
en meegaat met de stroom
u overgeeft
en dat ge zult zien
waar het u brengt

gaat ge me missen?

wat gaat ge missen?
wat neemt ge mee?

ge tikt

uw eerste vriendinnetje
in de kleuterklas

uw vader
die u voorleest

een straathond
die ge had gestreeld
want niet meer
bij u weg te slaan

uw moeder
die bij u zit
op de dorpel
aan de voordeur
en zegt
dat ge hem moogt houden

zijn blijdschap
bij uw thuiskomst uit vakantie
zijn liefde
zo immens
dat hij sterft
aan een hartaanval

uw eerste aanraking
uw eerste verlangen
uw eerste kus
uw eerste liefde
de bezorgde blik

van uw moeder
boven aan de trap

ik
die u zeg
dat ik zwanger ben
u vast neem
u geruststel

ik naast u
in de auto
op weg naar huis

gij alleen
heel ver van huis
in een ontzaglijk mooi landschap

uw zonen
op uw schoot
hun hand in uw hand
of hun hoofd in uw nek

uw dochter die naar u kijkt
en zegt dat het oké is

is dat alles?
ja zegt ge
meer is het niet
vindt ge het gek?
nee

12.

ge houdt stand
een jaar nu al
wie had dat gedacht?
dus geeft gij thuis
een feest
viert gij het leven
neemt afscheid dan
van iedereen
van iedereen

een laatste groet

buiten wacht
het is nu avond
het feest ten eind
een limousine
die u voeren moet
terug
naar het ziekenhuis
in stijl

time-out voor mij
moe
van het zorgen moe
doodmoe

gij denkt aan
hoe het verder moet
maar nu
nu
gij moet niet naar uzelf kijken
en ik wil niet klagen
ik weet het wel
ik moet niet gaan
maar toch
hebt gij nog aan mij gedacht?

ik zie
de weerzin
de onwennigheid
in de ogen van uw vrienden
uw geliefden
zelfs uw kinderen
zij zien u al aan de overkant

hoe lang
hoe lang nog
hoe lang nog
moet dat duren?

wanneer is het genoeg?

ik mis u

ik mis u nu
ik mis u al
ik mis diegene die ge waart

en ik weet
ge wilt niet weggaan
want
wie nu gaat
komt nooit meer terug
maar ge vraagt ook niet
om te blijven
wel staat
ge erop te stappen
en stapt dan
schuifelend
arm in arm
gedragen
eindeloos langzaam
doorheen een stille erehaag
het gangpad af
de voortuin door
de regenschermen
uitgehaald
we zien de bui al hangen

13.

ik vertrek
en wuif
met mijn pochet
maar niemand
die het grapje ziet

het regent
volut
als voorspeld
het houdt niet op
het houdt nooit op

ik
roespeteer niet
chicaneer niet
doe gewoon

wat wordt gevraagd
trek me in mijn limo terug
de deur achter me dicht

ik ruik het leer
het detergent
doorheen
champagne en Chanel

het regenen
een wolkbreuk
de wind
zwelt alsmaar aan
de deining
van mijn limousine
wordt de deining
van de zee
het land deint
de wereld deint
de golven gaan
nu huizenhoog
hijs de zeilen
vlag in top
de oversteek
wordt ingezet
chauffeur
wordt schipper
kapitein
van eindeloze ommevaart

ik voel de veerman
zie hem zitten
door mijn blinde ogen heen
ik zeg hem
ga
waar gij moet gaan
en verder niets
hij weet de weg
hij bemant de overzet
heeft lang genoeg
op mij gewacht
hij voert mij nu
en ik in mii

de ongenode gast
die zich
in mij
gehuisvest heeft
in mij
zijn tanden heeft gezet
zijn krabbenpoten
graven diep
hij vreet zich
door mijn lichaam heen
hij vreet
verteert
verrot
en braakt

en
in donkere diepten
klinken aminozuren
zich in strengen
tot eiwitten aan elkaar
tot cellen
blaaspijpen
longvissen
apen
mensen
massa's mensen
een hele armada
uit het niets
van sloepen
met of zonder spanen
met of zonder zeil
prauwen
kano's
met buitenboord motoren
afgetuigde kotters
vlotten
vaartuigen
verre van boten
niet eens zeewaardig
maar toch
varend
de oversteek wagend

ze enteren het vlaggenschip
ze klimmen op het achterdek
snij door die touwen
sluit de luiken
redde wie zich redden kan

de horde
vreet zich
door de wand
vermorzelt
alle tegenstand
trekt zonder leider
door mijn lijf
en bouwt
uit mij
het monster op
dat ongebreideld
groeit en leeft
totdat wij
samen sterven

en uit de diepte
komt het beest
verheft zich uit de golven
en jaagt verwoesting
voor zich uit
de aarde beeft
de zon
zwart als een haren zak
de maan
wordt rood
de hemel krimpt
en sterren vallen
bergen
van hun plaats gerukt
koningen
slaven
kruipen weg
en roepen dan
tot berg en rots
val op ons
verberg ons
verberg ons

voor de toorn

de einder

zet zich in beweging

de overkant

komt op ons af

van waar de wereld stopt

de waterpas

stormt torenhoog

een golf

een schip

verrast

zet rechttoe aan

en neemt de golf

pal op kop

schuift halverwege

naar beneden

wordt dan

in de flank gepakt

rolt om en om

wordt meegesleurd

en door de maalstroom

uitgewist

dan beukt de golf

op het strand

schept

man en muis

het fort van zand

duwt

schepen

auto's

voor zich uit

de brug omver

waar mensen lopen

huizen drijven

op de stroom

de modder

haalt de auto's in

ik zak

ik zink

steeds verder weg

de wereld kijkt

hoe ik verdrink

gevallen is nu
Babylon
in slechts één uur
haar rijkdom kwijt
de lijken liggen
op het plein
en worden niet begraven

de dief die komt
staat voor de deur
de engel van de afgrond
klopt
één voet in zee
en één op land
hij zweert
bij Hem
die eeuwig is
hij roept
gij zegt
gij leeft
maar gij zijt dood
slaat dan zijn sikkels
maait omver
en mitrilleert
met dum dum kogels
vuurt gericht
en doelbewust
zij die vluchten
in de rug
zij die smeken
in het hoofd
hij zoekt
in tenten
achter rotsen
slaapzaal
douche
en kantine
onder lijken
en gewonden
zoekt en vindt
en maakt ze af

zegt
kom bij mij
en schiet ze neer
herlaadt
en vuurt
herlaadt
en vuurt
ongenaakbaar
koud en kil

als de dag van toorn komt
wie houdt dan stand?
hagel
vuur
met bloed vermengd
bomen
gras
door vuur vergaan
in de zee
een berg van vuur

op hun eiland
vluchten jongeren
naar de rand
naar het strand
en zien vandaar
de overkant
de overkant
het vaste land
de zee
de zee
het water wacht

kinderen
mijn kinderen
het vege lijf
nog niet gered
de maaier komt
de maaier komt
dus zwem
of sterf
wat zal het zijn?

uit de hemel
valt een ster
en bitter
wordt het water

mijn dochter
waadt
het water in
mijn zonen
waden
zwemmen
duiken
onder een regen
van kogels door
bij ieder salvo
spat het water
spatten lijven
kleuren golven
rood
van zwemmers

het eindigt hier
waar het begon
de oceaan
wordt nu een graf
van kinderen
mijn kinderen
het vege lijf
nog niet gered

...
terug
terug
ik moet terug
ik doe de veerman keren
ik zoek
ik zwaai
ik roep hun naam
hier mijn dochter
hier mijn zonen
hier
hier
ik ben hier
ik luister

luister
hoor hen roepen
eerst mijn dochter
dan mijn zonen
haal ze
uit het water op
en dan naar huis
ik wil naar huis
ik hou hen in mijn armen

naar huis
naar huis
ik wil naar huis
ik wil hen
in mijn armen

14.

ge zijt naar huis gekomen
om te sterven

we zitten
in de voortuin
onder onze boom
op het gangpad
genietend
van de laatste zon
de herfst komt
de winter volgt
en dan
gaat alles dood

dochter
zonen
komen thuis
van school
de vakantie
al een tijd voorbij
een nieuw jaar
alweer begonnen
ge hoort hun
jonge stemmen

uw dochter
komt
komt dichterbij
en kust haar pa
en zwijgt
alsof ze iets wil zeggen

ik weet wel wat
de jongens ook
of denken iets
ze zijn niet dom
maar gij weet nog van niets

toe maar
denk ik
zeg het dan
want ik zie de woorden steken

papa
zegt ze
papa?

gij heft
uw hoofd
zo hoog ge kunt

dit is mijn vriend
zegt ze
en 't wordt heel stil

het is schoon
ons samen te zien zwijgen

dag mijnheer
zegt hij

mh
zegt gij

hij steekt zijn hand uit
naar de uwe
wordt dan rood

tot in zijn nek

mh

dat het goed is

zeg ik

veronderstellend

dat ge dat bedoelt

uw zonen lachen

zeggen

dat wij ook zijn

wat onze dochter is

op hem

en hij op haar

wat denkt gij?

zijt gij er nog?

ge heft uw hoofd

tikt dan op uw i-pad

immens traag

en laat me lezen

ooit

wordt het

toch

terug

lente

lief

Adem ging in première op 28 oktober 2011 bij muziektheatergezelschap Braakland/ZheBilding, in het Openbaar Entrepot voor de Kunsten in Leuven.

Spel: Sara Vertongen en Kris Cuppens

Regie: Stijn Devillé en Adriaan Van Aken

muziek: Geert Waegeman, Ephraïm Cielen, Jorunn Bauweraerts en Nathalie Delcroix

kostuums: Veerle Hasselman

techniek/productie: Thomas Verachtert

dramaturgie: Els Theunis

Opvoeringsrechten bij SACD – Kris Cuppens

www.braakland.be

Braakland/ZheBilding wordt structureel gesubsidieerd door de stad Leuven, de Provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap

Kris Cuppens (Neeroeteren, 1962) studeerde voor architect en vervolgens voor film- en theater-acteur aan het Koninklijk Conservatorium in België, Lee Strasberg's Theater Institute in New York en de toneelacademie van Maastricht. Als theater-acteur werkte hij voor verschillende gezelschappen als Publiekstheater, Speeltheater, De Korre, Tristero, en De Queeste. Hij schreef stukken voor Braakland/ZheBilding (BZB), De Parade en De Queeste. Sinds 2002 maakt hij deel uit van de spelerskern van muziektheater-gezelschap BZB. In 2005 schreef hij hiervoor de tekst *Lied* waar hij de Taalunie Toneelschrijfprijs 2006 voor ontving. Naast zijn werk als theater- en filmmaker is Kris docent aan het Rits (Brussel) en artistiek coördinator voor de woordafdeling van het Lemmensinstituut (Leuven).

Toneelwerk

Adem – 2011

Klopterop – 2010

Tijl van Limburg – 2007

Lied – 2005

Teheran epiloog – 2004

Kean en Zoon – 2001

Vaderland – 2000